

"ככל דור ודור חייה אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא מצרים" אוגדן למידה אישי ומשפחתי מבית מומנטום לכבוד חג הפסח

עבדים היינו רק לפרעה במצרים? הבחירה בעבודות ובחירות

מאת תמי גולדברג וצוות מומנטום ישראל

לפני שאנו מפשלות שרוולים, כחלק מההכנות לחג אנו מציעות לכן הזדמנות לשאילת שאלות את עצמכן ללמידה אישית

"אי אפשר להשיג שום דבר רציני או חשוב בחיים בלי להתאמץ. ההכנות לפסח קשות ומפרכות, אולם דווקא בגלל ההשקעה הזאת יש לנו מעורבות עמוקה יותר בחג. אנחנו לא חושבות רק על ניקוי החמץ מהנשמות ומהבתים שלנו, אלא גם משקיעות את עצמנו ברעיונות ובהוויה של פסח. אחרי שהשקענו כל כך הרבה מאמצים כדי להתכונן לחג, אנחנו לא מוכנות רק עם בית נקי, מקרר מלא ובגדים חדשים, אלא אכפת לנו גם מהרעיונות, התובנות והמטרות". * (אמונה ברורמן)

שתי תובנות שכדאי להתעמק בהן, דווקא השנה, שפנינו קדימה, לסיים תקופה כה קשה ומאתגרת הן החירות והבחירה בה.

"יש בן חורין שרוחו רוח עבד, ויש עבד שרוחו מלאה חירות: הנאמן לעצמיותו - חורין הוא, ומי שכל חייו הם רק במה שטוב ויפה בעיני אחרים - הוא עבד".

-הרב קוק-

אדם שנאמן לדרך שסלל, לשאיפותיו, להשקפותיו ואמונתיו - נחשב כבן חורין.

אדם שלוקח את זכות הבחירה בידי ואל מתנדנד כעלה ברוח לכל נחמה שחולפת - הוא בן חורין.

הבחירה לבחור בחירות לא תמיד תואמת את הלך הרוח הציבורי, התקשורת. הרוחות חזקות ולא תמיד יש בנו הכוח לעמוד מולם. במיוחד בימים אלה.

השנה שנשב ביחד לבילוי הסדר, אחרי שנה מאתגרת מורכבת ומרוחקת, יהיה זה הזמן להתחבר שוב, להתקרב, לשתף ולספר את סיפורינו המשפחתי, חוויות מהשנה, חוויות מן העבר ומסרים שניקח לשנה הבאה. מעין יציאת מצרים אישית שלי, שבי, של כולנו.

על פי התלמוד*, חג הפסח אינו רק זמן להיזכר בגאולת מצרים, שארעה לפני שנים רבות, ולספר אודותיה, כי אם זמן לחזות בעיני רוחנו גאולה חדשה ועתידית. ליל הסדר מספק הזדמנות רוחנית! הוא צופן עבורנו ארגז כלים מיוחד.

אנחנו חיות במציאות שתוכר ותיזכר שנים קדימה; כולנו עומדות יחד מול אתגר. כיצד עשוי המצב הגלובלי חסר התקדים להשפיע על תודעת האנושות? מהן התקוות העמוקות ביותר שלכן? כיצד נוכל לחוות שנה זו כיציאה מעבודות לחירות?

סיפורו של ליל הסדר מוביל אותנו ממצב של גנאי ושפל למצב של שבח והודיה. מעבר זה נוגע לא רק למעבר ממצרים ועד לקריעת ים סוף, אלא גם למעבר מהמצב הנוכחי שלנו אל העתיד שאנו חולמות עליו, שואפות אליו ומצפות לו.

היבט מרכזי בארגז הכלים הרוחני של ליל הסדר הוא שאלות. את השאלות שואל דור העתיד, הילדים. אולם התלמוד מורה** שכאשר לא נוכחים ילדים סביב שולחן הסדר, המבוגרים שואלים זה את זה, ואפילו אדם שעורך ליל הסדר לבדו לא יחמיץ את ההזדמנות הרוחנית וישאל את עצמו שאלות.

אוגדן זה מהווה הזדמנות רוחנית לשאילת שאלות את עצמנו ואת בני ביתנו.

חג שמח לכן ולבני ובנות משפחותיכן,
רונית זיו קריגר עם כל צוות מומנטום

* תלמוד בבלי ראש השנה יא, ע"א
** תלמוד בבלי פסחים קטז, ע"א

להעביר את זה הלאה

"הַנְּדָתָ לְבִנְךָ בַיּוֹם הַהוּא" (שמות יג, ח')

עכשיו יש לנו את האחריות להעביר את זה הלאה, לבני משפחותינו, לילדינו. מה חשוב לדעת? איך באמת עושים את זה? מציעות לכן הזדמנות להעביר הלאה את הלמידה...

הרב יונתן זקס מלמד אותנו על החשיבות לעידוד ילדנו לשאול שאלות:

"אין שום דבר טבעי בדגש שהיהדות מעניקה לשאלת שאלות. נהפוך הוא, היא מנוגדת באופן מהותי לנעשה ברוב ההיסטוריה. ברוב התרבויות המסורתיות, התפקיד של ההורים והמורים הוא ללמד, להנחות או לדרוש. ואילו תפקיד הילד הוא לציית, לפי הפתגם הידוע באנגלית "ילדים צריכים להיראות ולא להישמע".

סוקרטס, שבמשך כל חייו לימד את תלמידיו כיצד לשאול שאלות, הוקע על ידי אזרחי אתונה על שהשחית את הנוער. ביהדות ההיפך הוא הנכון. מוטלת עלינו חובה מוסרית ללמד את ילדינו לשאול שאלות. כך הם גדלים. היהדות היא תופעה נדירה ביותר: אמונה המבוססת על שאילת שאלות, לעתים שאלות עמוקות וקשות שנראה שמערערות על יסודות האמונה.

אברהם אבינו שאל יְהוָה כָּל הַאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט? (בראשית יח, כה')

משה רבנו שאל יְלֶמְהָ הָרַעְתָּה לְעַם הַזֶּה? (שמות ה, כב')

הנביא ירמיהו שאל יִמְדוּעַ דָּרְךָ רָשָׁעִים צִלְחָה שְׁלוֹ כָּל בְּנֵי בְגָד? (ירמיהו יב, א')

התורה מראה זאת בנקודה העוצמתית והנוקבת ביותר בהיסטוריה היהודית; בדיוק כשבני ישראל עמדו לצאת ממצרים ולהתחיל את חייהם כאנשים חופשיים תחת ריבונותו של אלוהים. העבירו את זיכרון הרגע הזה לילדיכם, אומר משה. אך אל תעשו זאת מכוח הסמכות. עודדו את ילדכם לשאול שאלות, להטיל ספק, לחקוק, לבחון, לנתח, לנלות. החירות היא חופש המחשבה - לא רק חופש של הגוף. מי שבטוחים באמונתם אינם צריכים לחשוש מאף שאלה. רק אלו שבטחונם מעורער, שיש להם ספקות סודיים ומוחדקים, הם שמפחדים."

חלקי ההגדה -

לשאול את עצמנו בחיק המשפחה

מאת ד"ר רונית זיו קרינה, מנהלת חינוך ומנהיגות מומנטום

השנה, בין אם אתן חונגות בחיק המשפחה ובין אם אתן לבד, הכנו לכן במומנטום את חלקי ההגדה עם אפשרות להתעמק ולשאול שאלות שינבירו את הלמידה שלכן ושל ילדכן על הסיפור המשפחתי, את המחברות אחד לשני ואת ההזדמנות לצמיחה.

הצעות לשימוש בכרטיסים:

- הדפיסו את הכרטיסים לפני ליל הסדר.
- חלקו אותם לכל המסובים סביב השולחן.
- תנו לכל אחד ואחת הזדמנות להקריא את הכרטיס שבידם בשלב המתאים.
- אין תשובות נכונות או שגויות - אלא רק הזדמנויות לשאול שאלות ולחלוק רעיונות.

שרה יוכבד ריגלר, במאמרה מדינשה כי חופש הבחירה הוא מהות החופש. "תשכחו מהצלפות השוטים ומהלבנים הכבדות שהיו במצרים. כל אחד מאיתנו ממשך להיות משועבד, כל אימת שהוא פועל בצורה אוטומטית, בהתאם לתכנתו האינסטינקטיבי. כדי לחוש את החירות בחג הפסח, אנו צריכים לשבור את כבלי האינסטינקט, ללמוד להשתחרר ולהחליט מה נעשה או מה נאמר, בהתבסס על מה שאנו רוצות להיות - עבדים של פרעה או משרתי ה'. עבדים של יאיר שזורם ל"י או משרתים של ילעשות את הדבר הנכון."**

"כששואלים אדם מה שלומו, והוא עונה 'רע', אומר לו הבורא: 'זה רע בעיניך?!

אראה לך מה זה רע!' אבל אם עונה 'טוב', אומר לו הבורא: 'זה טוב בעיניך?!

אראה לך מה זה טוב."

- רבי נחמן מברסלב

בחירה בראיית הטוב והכרת תודה על היש ועל העכשיו, מרוממת את נפש האדם לנתינה ולחירות אמיתית. גם השנה נשאל את עצמנו:

• איך אני יוצאת מ"המצרים" שלי?

• האם אני בת חורין? האם בוחרת אני בחירות הפנימית שתנסק אותי גבוה או שמעדיפה להשאר "במצרים שלי", בלי כוחות ליציאה אמיתית ופריחת הנפש?

כדי להתעמק בשאלות אלו בחרנו להביא לכן מתוך מחשבותיו של אהרון קרביץ. במאמרו "האם אנחנו בני חורין?", קרביץ כותב כך:

"העידן המודרני הביא אתו תפיסת עולם שונה ממה שהאנושות הכירה עד כה. כיום האזרח הוא במרכז, והמערכת כולה קיימת כדי לאפשר לו לנהוג על פי ראות עיניו תוך מינימום התערבות. היום אין ערך קדוש יותר מאשר הזכות להתבטא, להניד מה שאתה רוצה על מי שאתה רוצה. אבל דווקא אותה קידמה שנראה כאילו שהיא מביאה בכנפיה את החירות שלא הייתה כדוגמתה בהיסטוריה, היא זו שגולה מהאדם את הנכס האנושי הכי בסיסי: היכולת לחשוב. נכון, היא לא אומרת לאף אחד מה לעשות, איך לדבר או מה לחשוב. אבל התאגידים הגדולים, הקמפיינרים ומעצבי דעת הקהל יוצקים לאנשים תודעה על פי הצרכים שלהם ובכך מכתביים להם מה לרצות. אם הם בדיוק משווקים עכשיו פנטהאוז מפלצתי בפרויקט יוקרה מסוים, הם יגרמו לך לחשוב שזהו חלום חייך, או שמימוש האושר הוא להחליף את הרכב מידי שנתיים או שטעם החיים הוא קוקה קולה.

כאדם מודרני את יכולה לעשות הכל. לקנות מה שמתחשק לך, להביע דעה במדיה החברתית ככל העולה על דעתך. רק דבר אחד יהיה לך מאוד קשה לעשות: לשאול שאלות יסודיות. לתהות. לשבור מוסכמות ולנפץ הנחות מקובלות. האם יש לאדם היום שישים שניות כדי לשבת מול עצמו ולברר אם אלו הם החיים שהוא רוצה בהם, אם אלו הן המטרות שהוא הציב לעצמו שאליהן הוא מנתב חיים שלמים?

חירות אמיתית היא היכולת לחשוב ולשאול, לקבל ולשלו. היהדות מעניקה לאדם את הכח להסתכל בעין ביקורתית בקידמה ולהגיז: 'לא תודה! לעבור ליד חנות מותנים או רשת מזון מהיר, ולא להתפתות; את העצמאות לבחור באורח חיים נכון וצודק, גם אם הוא לא מאוד פופולרי כרגע. בקיצור, לבעוט בעדריות ולהשתחרר מהקיעון המנטלי החונק.

כשנגזר דינו של נתן שרנסקי, אסיר ציון לשעבר, להישלח לסיביר, פנה אל השופט ואמר: 'אתה אדוני השופט חושב שהנך חופשי! אך דע לך שמבין שנינו, אני הוא בן החורין האמיתי! אמנם גופי יהיה משועבד, אבל רוחי, היא תישאר חופשית, כיוון שארגיש שלא נכנעתי לגורתיכם ונשארתי נאמן לאמונתי. אך לך השופט קבעו מראש מה לומר! גופך אמנם משוחרר, אבל אינך חופשי להכריע לפי אמונתך. רוחך משועבדת וזה חמור פי כמה' (נתן שרנסקי, 'לא אירא רע')."

בהגדה של פסח נאמר כי "חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים."

מי יתן ושנכה שליל הסדר יחלץ אותנו ממצרי המחשבה ויביל אותנו לחירות מחשבתית ועצמאות אמיתית.

1.

קדש

- ברכת הקידוש על היין מדברת על השלמת תהליך היצירה.
- איזה תהליך או פעילות יצירתית השלמתם השנה?
 - איזו יכולת יצירתית של אחד היושבים סביב השולחן, תרמה או עוררה השראה?
 - מהו דבר שגורם תחושת חיות מיוחדת או גורם להרגיש את הייעוד שלשמו נוצרתם?
 - איזה רגע קדוש ומעורר יראה חוויתם השנה?

3.

כרפס

- מתחילים את ליל הסדר בטעימה של אביב. אחרי הקור והאפלה של החורף, מתגלה ההתחדשות המרעננת של האביב. אך מדוע טובלים את סמל ההתחדשות והצמיחה במי מלח, המסמלים דמעות?
- מהי החשיבות של הכרה בכאב ובעצב בזמן שחוגגים חירות ותקווה?
 - מדוע להתחיל בצורה כזו את הסדר?
 - מהן הסיבות השונות לכך שאתם בוכים?
 - מתי הדמעות מטהרות, ממה אנו רוצים שהדמעות תטהרנה אותנו – ולא יזו תכלית?
 - ילדים עשויים להנות מהניסוי המדעי הבא: כמה מלח צריך להוסיף לקערת מים חמימים כדי לגרום למשהו לצוף בתוכם?

2.

ורחץ

- נוטלים ידיים בלי ברכה, לזכר זמנים קדומים.
- נטילת ידיים היא גם רגע להכין את הלב, להיטהר ולבוא למקום אוהב.
- אילו זיכרונות ומשמעויות נוכל לשאוב כשנביט לאחור על שטיפת הידיים "היתרה" שחווינו השנה?
 - יש משפחות שנוהגות להביא מים לנטילת ידיים לעורך הסדר (או לכל הסועדים), כדי שיוכלו לטול את ידיהם מבלי לקום מהשולחן, כמו בני מלכים.
 - פנו לאחד היושבים ליזכרם והתייחסו אליו כאל בן מלכים.
 - מדוע כחלק מהסדר צריך לחוות הרגשה של בני מלכים? מהי ההרגשה? כיצד היא קשורה לחירות?

4.

יחץ

- עורך המצה חוצה את המצה האמצעית מבין שלוש המצות לשני חלקים. את החלק הגדול יותר מצפינים לאפיקומן, שיאכל בסוף הסעודה. את החלק הקטן יותר מחזירים למקומו בין שתי המצות השלימות
- האם תוכלו לחשוב על דוגמה שבה משהו שבור הוביל לשלמות או השלמה?
 - מה מרגיש לכם שברירי כרגע?
 - חשבו על האמירה של רבי מנחם מנדל מקוצק: "אין דבר שלם כמו לב שבור". מה משמעות המשפט עבורכם? כיצד יכולה שורה זו לשפוך אור חדש על האופן שבו אנו מסתכלים על רגעים מאתגרים?

5.

מגיד

- מדוע אתם מספרים את הסיפור של פסח השנה?
- מה מתוך הסיפור המשפחתי שלכם הייתם רוצים לספר?

כל דיכפין

- מי הייתם שמחים להזמין או לכלול בליל הסדר שלכם השנה?
- האם תוכלו לספר סיפור על אותו אדם או לספר סיפור בשמו?
- המילה 'אהבה' קשורה למילה 'הב', שמשמעותה 'לתת'. כיצד נוכל להגביר את האהבה לזולת ולעצמנו באמצעות נתינה ונדיבות? הנתינה משמחת את הנותן, ולא רק את המקבל. כיצד נוכל להסביר פנים יותר לבני ביתנו (כולל עצמנו)?
- מתי במהלך שנה זו השתתפתם או הייתם עדים לנתינה ונדיבות?

6.

מגיד

מה נשתנה

- במה שונה ליל הסדר הזה מליל הסדר שחווינו בשנה שעברה ובשנה הקודמת?
- אילו שאלות חשובות, מאתגרות או מרוממות עומדות בפנינו בזמן זה?
- מה מעניק לכם תקווה שדברים שצריכים להשתנות אכן ישתנו?
- מהו השיר האהוב עליכם על תקווה או שינוי?

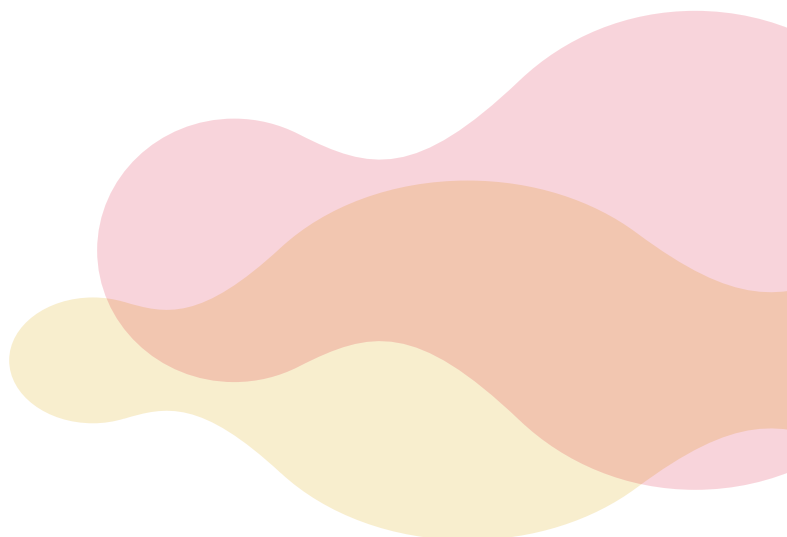
7.

מגיד

כנגד ארבעה בנים

- כיצד באים לידי ביטוי כל אחד מקולות ארבעת הבנים בתוכנו אנו?
- "איזהו חכם? הלומד מכל אדם." (משנה פרקי אבות ד', א')
- אילו אמונות כלפי עצמנו וכלפי אחרים עשויות לעודד אותנו ללמוד מכל אדם?
- היכן במקומות נוספים בהגדה וביהדות מופיע המספר ארבע?

*פרקי אבות ד:א

8.

מגיד
והיא שעמדה

זהו שיר על חוסן, עמידה איתנה מול רדיפות והתמודדות עם אתגרים. ההגדה מזכירה לנו שה' עוזר לעם היהודי ונמצא אתו בעת צרה.

- מי הם הניבורים שלכם ובאילו אתגרים הם עמדו?
- באילו אתגרים אתם עמדתם? מי תמך בכם?
- במי אתם תמכתם בשעת אתגר?
- האם היה השנה רגע שבו חשתם שה' עוזר לעם היהודי? *

אחד האופנים לבטא את המושג של 'עמידה ב...!' היא להזמין את כל הנוכחים לעמוד ולהוסיף תנועה לסדר. כל אחד בתורו מבצע תנועה וכולם בעקבותיו.

* מתוך Ayekah Haggadah: *Hearing Your Own Voice* אריה בן דוד, 2017

10.

מגיד
פסח, מצה, ומרור

- לאילו מאכלים יש תפקיד מיוחד בסיפור המשפחתי שלכם?
- בתחילת הסדר, סימלה המצה לחם עוני, סבל וכאב. עכשיו מסמלת אותה מצה, לחם של חירות וגאולה.

9.

מגיד
דיינו

- עבור אילו דברים, אנשים, מקומות, חוויות והזדמנויות למידה אתם מוקירים תודה השנה?
- כיצד תוכלו לשיר עליהם?
- האם תוכלו להשתמש במנגינה ובמבנה של 'דיינו' המסורתי כדי להוסיף את רגשות "הכרת הטוב" האישיים שלכם?
- על מה אתם מוקירים תודה לעם היהודי?

11.

מגיד
בכל דור ודור

- ההגדה אומרת: "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים." הרמב"ם מוסיף את האות 'ה' למילה 'לראות'. לדעתו חייב אדם להראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים.*
- כיצד תרצו לראות – או להראות – את עצמכם בעתיד?

* מתוך: David Dishon and Noam Zion, *A Different Night: The Family Participation Haggadah* (Jerusalem: The Shalom Hartman Institute, 1997), עמ' 115

12.

רחץ

- מה ההבדל בין שטיפת ידיים לצורך ניקיון לבין נטילת ידיים לצורך הכנה טקסית למשהו?
- כיצד עשוי טקס נטילת הידיים להכין אותנו לרגעי שקט ותשומת לב בזמן אכילת המצה ולהפוך את אכילת המצה לחוויה רוחנית?

שקלו לקרוא את הכרטיסים הבאים לפני נטילת ידיים.

14.

מרור כורך

- שאלו את הילדים ואת עצמכם, איזה דבר "מר" היו רוצים לתקן בעולם?
- איך ממתיקים את המר? בשונה מהמצה, אם בולעים את המרור בלא לעיסה, לא יוצאים ידי חובה.
- האר"י הסביר שהלעיסה היא פעולה שממתיקה את המרירות. מתי וכיצד נתקלתם ברגע המתקה של מרירות?
- ליל הסדר אמור להיות חוויה רב חושית, הכוללת הזדמנויות לטעום, לשיר ולנוע, וכן חוויה המעוררת רגשות שונים - צחוק, נענוע, תקווה ועצב.
- כיצד עשויים כל אלה לעורר אכפתיות?
- כלפי מי תוכלו לכוון אכפתיות זו כרגע?

13.

מוציא מצה

- השתדלו לקחת לעצמכם רגע של שקט ותשומת לב בזמן אכילת המצה, להרהר במושג פשטות ולטעום את טעמה הפשוט של המצה.
- מה יכול לעזור לכם להיות נוכחים לחלוטין ברגע, שעשוי להיות הפסגה הרוחנית של ליל הסדר?
- לאיזו הזנה זקוק העולם שלכם כרגע?
- האם לעיסה איטית ומהורהרת של המצה, המסמלת מהפך מעבודות לחירות, עשויה להעניק לכם תקווה?
- קחו לעצמכם זמן לחלום או להתפלל על הדברים שאתם משתוקקים להם ביותר.

15.

שולחן עורך

- "מאות דורות של יהודים העבירו את סיפורם לילדיהם באמצעות ההגדה. המילה 'הגדה' נגזרת מהמילה 'להגיד', אך היא מזכירה גם את המילה 'להתגודד', שפירושה להתכנס, להתחבר. באמצעות ההגדה מעניקים יהודים לילדיהם תחושת חיבור ליהודים מכל רחבי העולם ולעם היהודי לאורך כל הדורות."
- הרב יונתן זקס
- אילו זיכרונות מאגדות ומחברות ביניכם לבין דור קודם או ביניכם לבין חלקי עמנו שגרים במדינות שונות?
- מהו הזיכרון החביב עליכם מסעודת פסח שהשתתפתם בה בעבר?
- איזה 'ערך' חשוב לכם להביא לעריכת השולחן שלכם השנה?
- כיצד נוכל לתת לכל אחד מהמסובים את הערך והמקום שלו או שלה בסעודה?

16.

צפון

- מה אנו מצפינים, מסתירים, מעצמנו? בתחילת חייו של משה רבנו הוא היה 'מוצפן' שלושה חודשים. מרים, אחות משה, הסתתרה מאחורי קני הסוף לראות מה יעשה לו. אנחנו מצפינים את האפיקומן בתחילת הסדר ומוציאים אותו לקראת סופו.
- אילו חלקים אבודים מעצמנו, משפחתנו או יהדותנו ייתכן שמצאנו במהלך הסדר?
- מדוע חשוב לסיים את הסעודה במציאת מה שמוסתר?
- איך אנחנו יכולים למצוא את העליזות הטמונה בילד שבתוכנו כדי להפוך את החלק הזה, האהוב על ילדים, למעורר עניין גם עבור המבוגרים שביננו?

18.

הלל

לפי הרמח"ל, כל הכישרונות והתופעות יוצאות מהעולם העליון בצורת שיר.*

שירו את השיר האהוב עליכם על תודה. הזמינו כל אחד לחלק משהו מהשנה החולפת שעברו הוא מכיר תודה לה!

* הרב יעקב ורשבסקי

17.

ברך

- המסורת היהודית גדושה בברכות – ברכות לכל שלב בחיים ולמאורעות יומיומיים ותקופתיים. מתוך כל ברכות אלה, רק על אחת מהן אנו מצווים בפירוש בתורה* - ברכת המזון אחרי הסעודה.
- "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך" (דברים ח:י)
- מדוע לדעתכם ציווה ה' דווקא על ברכה זו?
- למי וכיצד אתם מוקירים תודה אחרי שנהניתם מסעודה?

* הרבנים מחשיבים גם את הברכות על לימוד התורה כברכה שמצווים עליה בתורה, אך ציוו זה הינו פחות ברור מאליו.

19.

נרצה

לשנה הבאה בירושלים הבנויה!

סיפרנו על יציאת מצרים. ניסינו לגעת בכאב האישי שלנו ולצאת מ"המצרים שבנו" אל החרות והחופש האינסופיים. יש "ירושלים שבנו" שעדיין חסרה, שבורה. אבל ברנישות של ליל הסדר אנו נזכרים שיש בנו גם אדם שלם. יש ירושלים בנויה שמזכירה לנו מי אנחנו ולאן פנינו, שמזכירה לנו שיש לנו כנפיים של חופש. וזה נכון לכל מי שבסעודה הזו, לשכנים, ולכל שאר העולם.

- כיצד נוכל לשמוע את הקריאה החרישית והעוצמתית של ירושלים הבנויה שמזכירה לנו שאנחנו יכולים לבנות אחד בשני את מה שחסר בנו?*

לשנה הבאה בירושלים הבנויה!

* ע"פ הרב יעקב ורשבסקי, הגדה של חופש, אדפטציה מע"מ 190-191
levlomedahava.com

בחג הפסח נאחל למפגש משפחתי מסביב לשולחן
עם בני משפחה וחברים שכה היו חסרים לנו בשנה
החולפת. נספר על יציאתנו האישית לחירות, על סיפור
משפחתינו, נודה על הטוב, ונשתף בחוויות וביצירתיות
כדי לעודד את כל בני המשפחה להיות פעילים
ולהתחבר לחג.

חג שמח ממונטום

Ministry for Diaspora Affairs
and Combating Antisemitism

Momentum Unlimited
6101 Executive Blvd, Suite 385, Rockville, MD 20852
240-747-7080 | info@MomentumUnlimited.org

